

Lovforslag nr. L 156. Fremsat den 16. marts 1982 af landbrugsministeren

Forslag

til

Lov om garanti for lån og rentetilskud til skovejere i anledning af stormfaldet i 1981 (stormfaldsloven)

§ 1. Landbrugsministeren kan efter ansøgning indgivet inden den 30. juni 1983 give tilsagn om garanti på statskassens vegne for lån, der inden for en samlet beløbsramme på 165 mill. kr. optages i pengeinstitutter her i landet af ejere af private skovejendomme til dækning af udgifter vedrørende den i 1981 stormfældede mængde nåletræ, som overstiger normalhugsten i nåletræ + 100 m³.

Stk. 2. Landbrugsministeren kan i de tre første år af løbetiden for de i stk. 1 nævnte lån yde et rentetilskud, der svarer til en årlig rente på henholdsvis 7 pct., 5 pct. og 3 pct. af lånets restgæld til enhver tid i det enkelte år.

Stk. 3. Statsgaranti efter stk. 1 og rentetilskud efter stk. 2 kan kun ydes til ejere af private skovejendomme, der har lidt skade ved stormfaldet i 1981. Skovejendomme, der tilhører staten, amtskommuner, kommuner, præsteembeder og offentlige stiftelser, er ikke omfattet af denne lov.

Stk. 4. Ved garanti for lån gælder følgende om statens forpligtelser:

1. Garantien omfatter foruden hovedstolen tillige renter, provision og omkostninger m.v. i forbindelse med skadesløs indfrielse af det garanterede lånebeløb.
2. Hvis låntageren ikke betaler forfaldne beløb til forfaldstid, betaler staten efter påkrav 80 pct. af det forfaldne beløb. Det samme gælder, hvis lånet er forfaldent i henhold til låneaftalen.
3. Provenuet ved realisation af sikkerhed, som er særskilt stillet for lånet, deles mellem staten og pengeinstituttet med hen-

holdsvis 80 pct. og 20 pct. Det samme gælder eventuel dividende i låntagers konkursbo samt indbetalinger fra eventuelle andre kautionister.

Stk. 5. Nærmere regler om opgørelsen af mellemværendet mellem staten og långiveren fastsættes i den i § 5 nævnte rammeaftale.

§ 2. Statsgaranti for lån efter § 1, stk. 1, og rentetilskud hertil efter § 1, stk. 2, kan ydes til følgende formål og inden for følgende beløb:

1. opskovning, transport til fast vej eller lagerplads. 100 kr. pr. m³
2. oplagring i fornødent tidsrum og på hensigtsmæssig måde 50 kr. pr. m³
3. industriel bearbejdning m.v. på savværker eller andre træindustrielle virksomheder for skovejeren regning («lønskæring») 200 kr. pr. m³

§ 3. Lånet skal have en løbetid på 10 år og skal være optaget på det pågældende pengeinstituts sædvanlige lånevilkår med hensyn til renteberegning, opsigelse m.v., jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Lånet skal være afdragsfrit i det første år og skal derefter afdrages med lige store afdrag i de følgende 9 år.

Stk. 3. Lånet skal være sikret ved oprykende panteret inden for handelsværdien af låntagerens stormfaldsramte ejendom. Landbrugsministeren fastsætter regler om ansættelse af handelsværdien. Der vil ved senere

optagelse af lån til investeringer på den pågældende ejendom uden virkning for garantien kunne ske tilbageykning for lån til finansiering af dokumenterede investeringsudgifter i det omfang, lånet fortsat er sikret inden for handelsværdien.

Stk. 4. Landbrugsministeren kan i særlige tilfælde efter ansøgning godkende anden betryggende sikkerhed end den i stk. 3 nævnte.

Stk. 5. Såfremt den pantsatte ejendom skifter ejer, forfalder lånet uden opsigelse til øjeblikkelig indfrielse. Rentetilskud efter § 1, stk. 2, bortfalder med virkning fra forfaldstidspunktet.

Stk. 6. Stk. 5 finder ikke anvendelse ved ejendommens overgang til den hidtidige ejers ægtefælle. Landbrugsministeren kan endvidere fravige bestemmelserne i stk. 5, når særlige forhold taler derfor.

§ 4. Tilsagn om rentetilskud og rentetilskud bortfalder, såfremt ansøgeren giver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger af betydning for meddelelse om tilsagn om garanti og rentetilskud.

Stk. 2. I de i stk. 1 nævnte tilfælde kan landbrugsministeren endvidere bestemme, at udbetalte rentetilskud skal tilbagebetales.

§ 5. Landbrugsministeren indgår med bankernes og sparekassernes organisationer en rammeaftale om garantiordningens nærmere udformning og om formen for samarbejdet mellem pengeinstitutterne og den statslige administration af loven.

§ 6. Landbrugsministeren kan bemyndige Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning til at træffe afgørelse efter denne lov.

Stk. 2. Afgørelser, der i medfør af loven træffes af Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning, kan indbringes for landbrugsministeren inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende.

§ 7. Landbrugsministeren kan fastsætte nærmere regler om lovens administration, herunder om fremgangsmåden ved ansøgning om støtte i henhold til loven, samt om lånenes og rentetilskuddets udbetaling.

§ 8. Loven træder i kraft ved offentliggørelse i Lovtidende.

§ 9. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Den 24.-25. november 1981 rantes de danske skove af det største stormfald i historisk tid. Stormfaldet, som næsten udelukkende består af nåletræ, har været særlig stort i Midt- og Nordjylland samt den nordlige del af Sjælland, og ud fra de seneste opgørelser skønnes, at der i alt er faldet mere end 3 mill. m³, heraf ca. 1/3 i statsskovene. Til sammenligning kan anføres, at den normale årlige nåletræshugst i samtlige danske skove udgør ca. 1,2 mill. m³.

Stormen har skabt store problemer med hensyn til opskovning, oplagring, bearbejdning m.v. af det stormfældede træ, idet dette udsættes for ødelæggelse, hvis det ligger i skoven i længere tid. Størstedelen af skovejerne i de af stormfaldet berørte områder er kommet i store likviditetsvanskeligheder, og de vil som følge heraf ikke være i stand til selv at udrede omkostningerne ved opskovning, transport og bearbejdning m.v. af det stormfældede træ uden en midlertidig støtte fra det offentlige.

Statsministeren bebudede i sin åbningstale den 12. januar 1982, at regeringen agtede at gennemføre diverse foranstaltninger for at afbøde de værste af skaderne på skovene og skovbruget.

Dette lovforslag er en af disse foranstaltninger, og fremsættes nu på grund af de ovenfor nævnte likviditetsproblemer, som kan hindre den samfundsmæssigt bedste udnyttelse af det stormfældede træ. Ordningen svarer til den efter de store storme i 1967 gennemførte »Lov om garanti for lån og rentetilskud til skovejere i anledning af stormfaldet i 1967« (122/1968).

Regeringen agter snarest at fremsætte lovforslag om foranstaltninger vedrørende yderligere beskæftigelse i det private skovbrug, udbygning af skovskolens uddannelse af skovarbejdere samt retablering af skovenes produktionsapparat m.v.

Det foreslås i dette lovforslag, at landbrugsministeren efter ansøgning indgivet inden den 30. juni 1983 skal kunne give tilsagn om garanti på statskassens vegne for lån, der inden for en samlet beløbsramme på 165 mill. kr. (det anslåede totale

kapitalbehov til oparbejdning m.v. af den samlede merhugst) optages til de i §§ 1 og 2 anførte formål.

Den statslige garantiforpligtelse foreslås begrænset til 80 pct., og kan således maksimalt blive på 132 mill. kr. + 80 pct. af de i § 1, stk. 4, anførte renter, provision og omkostninger i forbindelse med skadesløs indfrielse af det garanterede lånebeløb.

Under hensyn til renteniveauet på det private lånemarked foreslås endvidere, at landbrugsministeren bemyndiges til af statskassen at yde et rentetilskud som nærmere anført i forslaget § 1, stk. 2. Udgifterne hertil skønnes efter forslaget maksimalt at nå op på henholdsvis 12, 8½ og 5 mill. kr. pr. år i den treårige periode.

Med hensyn til administration af loven foreslås i § 5, at landbrugsministeren kan bemyndige Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning til at træffe afgørelser efter denne lov, som det er tilfældet med flere andre af landbrugsministeriets støtteordninger.

I forbindelse med gennemførelse af ordningen kan der blive behov for ansættelse af yderligere personale i statens kontorer. Der vil, såfremt behovet opstår, blive ansøgt særskilt om disse stillinger.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til brug ved lånesagen skal der foreligge attest fra statens skovtilsyn angående den omtrentlige størrelse af stormfaldet i vedkommende skov i 1981.

Normalhugsten opgøres efter retningslinjer, som fastlægges af Statsskattedirektoratet, Landbrugsministeriet og Miljøministeriet.

Bestemmelsen om, at lån kun ydes til det kvantum træ, som overstiger normalhugsten + 100 kubikmeter, er medtaget for at undgå lånesager i tilfælde, hvor stormfaldet på en skovejendom kun har været af mindre betydeligt omfang.

Til § 2

De anførte lånebeløb pr. m³ i nr. 1 og 2 er de anslåede faktiske udgifter pr. m³ til opskovning, transport og oplagring.

Ved nr. 3, industriel forarbejdning m.v., skabes der mulighed for lån til finansiering af de træindustrielle virksomheders oparbejdning af stormfældet træ. Dette har man fundet nødvendigt af hensyn til den store mængde træ, der skal bearbejdes, sammenholdt med at træindustriens likviditet på grund af den nuværende afmatning i afsætningen af bearbejdet træ ikke kan klare en forøget opskæring med efterfølgende oplagring. Af praktiske grunde skal det pågældende lån ydes til skovejeren, der selv må sikre sig over for vedkommende virksomhed. Dansk Skovforening er indforstået med, at skovejerne kommer til at stå som låntagere for disse lån.

Som grundlag for beregningen af lånet skal der foreligge en skriftlig aftale mellem virksomheden og skovejeren om virksomhedens bearbejdelse af træet, og denne aftale må kun omfatte stormfældet nåletræ.

Lånebeløbet, 200 kr. pr. kubikmeter, er udfundet af Dansk Skovforening og Træindustriens Fællesrepræsentation. Beløbet udgør de variable omkostninger ved produktionen af de savskårne varer (bortset fra udgiften til køb af råtræet) med tillæg af omkostningsstigning på ca. 10 pct.

Til § 3

I stk. 3 foreslås, at landbrugsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om ansættelse af handelsværdien for låntagers ejendom. Handelsværdien påtænkes defineret som værdien af ejendommen i fri handel på sædvanlige prioriteringsvilkår ifølge en efter stormfaldet foretaget realkreditvurdering eller offentlig vurdering.

Stk. 4 vil blive administreret lempeligst muligt med henblik på, at alle skovejere, som i øvrigt opfylder lovens betingelser, mod anden betryggende sikkerhed skal kunne optage lån med statsgaranti, selv om den stormfaldsramte ejendom er belånt op til den i stk. 3 anførte handelsværdi.

Den i stk. 6 anførte bemyndigelse til landbrugsministeren tænkes bl. a. anvendt i tilfælde, hvor ejendommen overgår til andre end den hidtidige ejers ægtefælle, f. eks. en nær slægtning eller en partner fra et »papirløst« forhold, sammen med hvem ejendommen har været drevet.

Til § 4

Ved denne bestemmelse fastsættes sanktioner i tilfælde, hvor statsgaranti og rentetilskud er bevilget på urigtigt grundlag.

Til § 5 og 6

Ved disse bestemmelser bemyndiges ministeren til at træffe de til administration af loven fornødne aftaler med henholdsvis bankernes og sparekassernes organisationer og med hypotekbanken.